

LIGJ
Nr.8215, datë 9.5.1997

**PËR KONTROLLIN FINANCIAR TË PERSONAVE JURIDIKË JOBANKARË QË
KANË MARRË HUA NGA PUBLIKU I GJERË**

(Ndryshuar me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997; Nr. 9835, datë 22.11.2007)

(I përditësuar)

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", me propozimin e Këshillit të Ministrave

KUVENDI POPULLOR
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

(Ndryshuar paragrafi I parë me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Këshilli i Ministrave cakton një ose më shumë ekspertë kontabël të pavarur ose një shoqëri të kualifikuar në këtë drejtim dhe me besueshmëri, të cilët do të jenë ekspertë të personit fizik a juridik, si dhe të personave të lidhur me ta. Pagesa e ekspertëve kontabël miratohet nga Këshilli i Ministrave.

Ekspertët kontabël duhet t'i paraqesin administratorit raportin dhe rezultatin e kontrollit për gjendjen financiare të personit që do të kontrollohet apo të personave të lidhur me të, si dhe një kopje të tyre t'ia dërgojnë Këshillit të Ministrave.

Ky kontroll do të përfshijë të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me pozicionin financiar të shoqërisë dhe personit që do të kontrollohet, por sidomos me numrin e kreditorëve, me detyrimet financiare për t'u paguar, me lëvizjen e parave, si dhe me gjendjen e parave në arkë dhe depozitat në banka brenda e jashtë vendit.

Neni 2

(Ndryshuar togfjalësh me ligjin nr. 9835, datë 22.11.2007)

Për mbikëqyrjen e kontrollit, në varësi të Ministrit të Financave gjatë gjithë periudhës së kontrollit vepron një grup mbikëqyrës me tre anëtarë të caktuar përkatësisht nga Kuvendi Popullor, Këshilli i Ministrave dhe Shërbimi i Kontrollit të Shtetit.

Për veprimtarinë e tyre anëtarët e grupit mbikëqyrës përfitojnë shpërblim mujor në masë të njëjtë me pagën e zëvendësministrit, për çdo muaj kalendarik që përfshin datën e fillimit, muajt vijues dhe datën e mbarimit të veprimtarisë.

Neni 3

Grupi mbikëqyrës ka për detyrë të bashkërendojë marrëdhëniet midis grupit të ekspertëve dhe subjekteve që i nënshtrohen kontrollit.

Ai kujdeset veçanërisht që grupit të ekspertëve t'i vihet në dispozicion i gjithë dokumentacioni i nevojshëm për ekspertimin financiar, si dhe mbikëqyr grupin e ekspertëve për zbatimin rigoroz të dispozitave të ligjit "Për kontabilitetin" e të standardeve ndërkombëtare për kontabilitetin.

Neni 4

Ekspertët financiarë të pavarur kanë të drejtë:

1. T'u kërkojnë drejtuesve dhe punonjësve të shoqërisë informacione, sqarime dhe dokumente, që duhen për të përmbushur detyrën.
2. Të kontrollojnë gjithë regjistrat a librat e shoqërisë, kontratat me kreditorët dhe dokumente të tjera të shoqërisë që lidhen me objektin e kontrollit, si dhe të marrin kopje të dokumenteve.
3. Të hyjnë dhe të kryejnë inspektime a kërkime në lokalet e shoqërisë, për të gjetur dokumentet dhe informacionin që u duhet.

Neni 5

Drejtuesit dhe punonjësit e shoqërisë që kontrollohet, të cilët pengojnë ose refuzojnë mbikëqyrësin a ekspertët për përmbushjen e detyrës së tyre, mbajnë përgjegjësi sipas nenit 235 të Kodit Penal.

Neni 6

Raportet përfundimtare të grupit të ekspertëve për rezultatet e kontrollit për çdo subjekt që i nënshtrohet kontrollit, i dorëzohen Kuvendit Popullor, Presidentit, Këshillit të Ministrave, Shërbimit të Kontrollit të Shtetit dhe Prokurorisë së Përgjithshme. Gjithashtu, këtyre organeve u dërgohen dhe raportet që harton grupi mbikëqyrës në realizim të detyrave të tij.

Këshilli i Ministrave bën publikimin e këtyre raporteve, duke respektuar për kreditorët kërkesat për mbrojtjen e të dhënave vetjake.

Këshilli i Ministrave urdhëron edhe publikimin e shumave të përfituara nga subjektet politike.

Komisioni Parlamentar për verifikimin e pasurisë është i detyruar të bëjë publike të gjithë emrat e funksionarëve politikë dhe të pjesëtarëve të familjeve të tyre, pasuritë e të cilëve ai i kontrollon, si dhe shumat e përfituara prej tyre në mënyrë të paligjshme nga marrëdhëniet me subjektet huamarrëse që i nënshtrohen kontrollit.

Neni 7

(Shfuqizuar paragrafi I dytë dhe shtuar paragrafi I fundit me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Ngarkohet Prokuroria e Përgjithshme, Komisioni Jashtëparlamentar i Kontrollit për Transparencën e skemave piramidale i miratuar në bazë të ligjit nr.8164, datë 21.11.1996 "Për sigurimin e transparencës në veprimtarinë e huamarrjes me pjesëmarrjen masive të individëve në Republikën e Shqipërisë", si dhe bankat e nivelit të dytë që të vënë në dispozicion të grupit të ekspertëve të gjithë dokumentacionin e nevojshëm që disponojnë në lidhje me objektin e kontrollit sipas dispozitave të këtij ligji.

Organi i prokurorisë ose gjykata, për subjektet e kontrolluara, mund të thërrasë me cilësinë e ekspertit kontrollorët e parashikuar në këtë ligj.

Për aq kohë sa ndaj subjektit të kontrollit apo personit të lidhur me të nuk ka mbaruar kontrolli dhe administrimi sipas këtij ligji, organet gjyqësore nuk fillojnë proceset gjyqësore civile e tregtare, si dhe pezullojnë të gjitha procedurat e ekzekutimit të vendimeve të dhëna më parë.

Neni 7/2
(Shtuar me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Ky ligj zbatohet për gjithë ata individë, persona fizikë a juridikë, që më poshtë do të quhen "subjekte kontrolli", të cilët kanë marrë hua apo marrin hua nga publiku ose në mënyra të tjera mbledhin para nga publiku, me përjashtim:

- të një banke të licencuar nga Banka e Shqipërisë në përputhje me legjislacionin në fuqi;
- të një shoqërie, e cila emeton letra me vlerë për investime në përputhje me legjislacionin në fuqi;
- të një personi fizik, i cili merr hua në përputhje me parashikimet e Kodit Civil, por që të plotësohen njëkohësisht të tri kushtet e mëposhtme:
 - a. huamarrja të mos jetë vazhdimsi e veprimtarisë së tij;
 - b. huaja të përdoret për qëllime personale;
 - c. interesi i dhënë si pasojë e huasë të mos jetë më i lartë se 10 për qind mbi normat e interesit vjetor të caktuara nga Banka e Shqipërisë për depozitat respektive në momentin e lidhjes së kontratës së huamarrjes.

Në kuptim të këtij ligji, një person i lidhur me subjektin e kontrollit nënkupton çdo person juridik a fizik, që më poshtë do të quhet "person i lidhur", nëse

- ai është i lidhur në mënyrë direkte ose indirekte me drejtimin e subjektit të kontrollit ose
- kur subjekti i kontrollit në mënyrë direkte apo indirekte kontrollon personin e lidhur, ose
- kur personi i lidhur në mënyrë direkte a indirekte zotëron të paktën 20 për qind të aksioneve apo pjesëve të kapitalit, ose të një interesi pronësor të subjektit të kontrollit, ose
- kur subjekti i kontrollit zotëron në mënyrë direkte a indirekte të paktën 20 për qind të aksioneve apo pjesë të kapitalit ose të një interesi pasuror të personit të lidhur, ose
- kur personi i lidhur ka marrë në formë të ndryshme direkte a indirekte mjete financiare nga subjekti i kontrollit.

Neni 7/3
(Shtuar me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Nëse një subjekt i kontrollit ose person i lidhur me të është subjekti i administrimit sipas këtij ligji, nuk do të kryhet pa autorizimin paraprak të administratorit asnjë nga veprimet e mëposhtme:

- a. Të fillojë ose të vazhdojë një procedurë gjyqësore a procedura të tjera kundër vetë subjektit të kontrollit apo personave të lidhura me të;
- b. të ndërmarrë masa për të zbatuar vendimet gjyqësore në lidhje me subjektin e kontrollit apo të personave të lidhur me të;
- c. të ushtrojë ndonjë kompetencë a të drejtë në lidhje me masa sigurimi të pasurisë së subjektit të kontrollit apo të personave të lidhur me të;
- d. të kërkojnë të marrin në zotërim pasuritë në emër të subjektit të kontrollit dhe të personit të lidhur me të;
- e. të lidhin kontrata qiraje ose të ushtrojnë të drejta lidhur me kontratat e qirave të lidhura mbi pasuritë e subjektit të kontrollit apo të personit të lidhur me të;
- f. të ushtrojnë të drejtën e zëvendësimit të pretendimeve kreditore dhe debitoare, kur ato janë të ndërsjella me njëra-tjetrën ose kundër subjekteve të kontrollit ose të personave të lidhur me ta.

Parashikimet e paragrafit të parë të këtij neni nuk kufizojnë të drejtën e asnjë personi të

kërkojë të ushtrojë të drejtat e tij në lidhje me kontrata apo detyrime të marra përsipër pas datës së caktimit të administratorit tek subjekti i kontrollit apo person i lidhur me të.

Asnjë person nuk ka të drejtë të transferojë tek të tretët brenda dhe jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, pa lejen e administratorit, pasuri apo detyrime të subjektit të kontrollit ose të personit të lidhur me të.

Neni 7/4

(Shtuar me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Administratori i subjektit të kontrollit ose i personit të lidhur me të ka të drejtë të vendosë për të mos zbatuar kushtet e parashikuara në ndonjë kontratë apo marrëveshje të lidhur, para datës së caktimit të administratorit, ndërmjet subjektit të kontrollit apo personit të lidhur me të dhe personave të tretë, të pezullojë tërësisht apo pjesërisht ripagimin e ndonjë huaje apo pagimin e një detyrimi.

Drejtimi i veprimtarisë dhe i pasurisë së subjekteve të kontrollit apo të personave të lidhur me ta i kalon administratorit. I gjithë personeli drejtues i subjekteve të kontrollit apo të personave të lidhur me ta nuk kanë të drejtë të ushtrojnë të drejtat e tyre për drejtimin e veprimtarisë apo të marrin veprime lidhur me pasuritë e subjektit të kontrollit apo të personave të lidhur me të, me përjashtim të rasteve kur një e drejtë e tillë u njihet nga administratori në përputhje me kushtet e përcaktuara prej tij.

Administratori i subjektit të kontrollit, ose i personave të lidhur me të, ushtron të gjithë të drejtat e aksionerit, ortakut, si dhe personelit administrativ të tyre. Ai ka të drejtë:

- a. të realizojë veprimtarinë e subjektit të kontrollit apo të personave të lidhur me të;
- b. të administrojë pasurinë e tyre në mënyrën që ai e konsideron të nevojshme;
- c. të caktojë apo kontraktojë këshilltarë profesionistë, si dhe agjentë brenda ose jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë;
- d. të ndalojë subjektin e kontrollit apo personin e lidhur me të të marrë hua, ose të mobilizojë mjete monetare nga publiku.

Administratori i subjektit të kontrollit apo i personave të lidhur me të ka të drejtë të shesë a të disponojë në mënyrë ligjore pjesë të veprimtarisë së personave të mësipërm apo pjesë të pasurisë së tyre në kushtet që ai e konsideron të arsyeshme. Në rast se ndonjë pasuri e subjektit të kontrollit apo e personave të lidhur me të është vendosur si masë garancie prej tyre, një gjë e tillë nuk e pengon administratorin të realizojë të gjitha procedurat e shitjes apo të përdorimit të tyre. Përfituesi i masës së sigurimit mund të paguhet nga procedurat e shitjes apo të administrimit të këtyre pasurive me prioritet në krahasim me kreditorët e tjerë, me përjashtim të kostos së administrimit gjatë shitjes apo përdorimit të këtyre pasurive. Përfituesi i masës së sigurisë e fiton këtë të drejtë vetëm nëse administratori mendon se kjo masë për sigurimin e një veprimi është vënë në mënyrë të vlefshme për të siguruar një veprim të pastër ose mbrojtjen e një detyrimi pa mashtrim në favor të përfituesit.

Neni 7/5

(Shtuar me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Në rastet kur administratori vëren se një pasuri e subjektit të kontrollit apo të personave të lidhur me të është përdorur ose u është tjetërsuar të tretëve në mënyrë të parregullt apo në kundërshtim me ligjin, ai lajmëron personin përfitues dhe i kërkon atij kthimin e kësaj pasurie në favor të administratorit, ose të kërkojë pagimin e shumave ekuivalente në rast se ajo pasuri nuk gjendet më, ose nuk mund të kthehet përsëri në natyrë, siç ishte në momentin e tjetërsimit.

Çdo person i prekur nga paragrafi i parë i këtij neni lidhur me pronësinë, ka të drejtë të bëjë ankim në gjykatë në përputhje me rregullat e parashikuara nga legjislacioni në fuqi për

këtë çështje.

Neni 7/6

(Shtuar me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Shpenzimet e kryera nga administratori për realizimin e detyrave në përputhje me këtë ligj shlyhen nga ana e administratorit me prioritet ndaj detyrimeve të tjera që kanë subjektet e kontrollit apo personat e lidhur me ta.

Shteti mund t'i japë administratorit shumat e miratuara paraprakisht nga Këshilli i Ministrave për koston, shpenzimet dhe detyrimet e tjera të bëra prej administratorit gjatë ushtrimit të detyrës së tij.

Tarifat për administratorët miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 7/7

(Shtuar me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Shumat e parave të evidencuara dhe të mbledhura nga administratori gjatë ushtrimit të detyrës së tij në përputhje me këtë ligj, paguhen pasi të jenë shlyer prioritetet e parashikuara në këtë ligj, sipas një skeme të veçantë shpërndarjeje, e cila duhet të miratohet me ligj.

Neni 7/8

(Shtuar me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Këshilli i Ministrave ka të drejtë të shkarkojë administratorin e subjektit të kontrollit apo të personit të lidhur me të nga detyra, kur ai bëhet fizikisht apo mendërisht i paaftë për të realizuar detyrën e tij, ose kur falimenton apo kur ai ka shkelur kompetencat dhe të drejtat që ai ka gjatë ushtrimit të detyrës së tij.

Administratori i një subjekti të kontrollit apo një personi të lidhur me të ka të drejtë të japë dorëheqjen në mënyrë të motivuar, duke ia paraqitur atë Këshillit të Ministrave.

Kur administratori shkarkohet nga detyra ose largohet vetë në përputhje me parashikimet e paragrafit të parë dhe të dytë të këtij neni, ose kur ai vdes, Këshilli i Ministrave ka të drejtë të caktojë administrator tjetër në përputhje me parashikimet e këtij ligji.

Kur Këshilli i Ministrave verifikon se:

- a. të gjitha detyrimet janë paguar, ose
- b. vazhdimësia e veprimtarisë së subjektit të kontrollit apo e personave të lidhur me të nuk justifikon koston e administrimit për vazhdimësinë e mundësisë për gjetjen e pasurive të tjera, mundet, duke lajmëruar me shkrim administratorin e subjektit të kontrolluar apo të personit të lidhur me të, të përfundojë administrimin në ditën e parashikuar në lajmërim.

Neni 7/9

(Shtuar me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Administratorët do të rimbursohen nga shteti për çdo detyrim, duke përfshirë edhe shpenzimet gjyqësore, të cilat vijnë si rezultat i zbatimit të kompetencave të tij sipas dispozitave të këtij ligji. Në rastet e moszbatimit të kompetencave sipas dispozitave të këtij ligji për faj të administratorit, bëhet rimbursim nga shteti.

Neni 7/10

(Shtuar me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Të gjithë ata persona, të cilët zotërojnë libra kontabël, të dhëna, dokumente apo pasuri, të cilat i takojnë subjektit të kontrollit apo të personave të lidhur me të, duhet menjëherë pas caktimit të administratorit të tyre, t'i dorëzojnë ato me ose pa kërkesë të administratorit.

Administratori i subjektit të kontrollit apo i personit të lidhur me të mund t'i kërkojë çdo personi t'i japë informacion që ka të bëjë me ushtrimin e veprimtarisë së administratorit, duke përfshirë këtu edhe informacionet për shkëmbimet valutore të tij, ose me sekretin e mbajtjes së parave jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë. Në këtë rast dispozitat e parashikuara nga ligji nr.8075, datë 22.2.1996 "Për sistemin bankar në Republikën e Shqipërisë" dhe çdo dispozitë tjetër ligjore në lidhje me ruajtjen e këtij sekreti nuk zbatohen.

Neni 7/11

(Shtuar me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Në kuptin të nenit 235 të Kodit Penal konsiderohet pengim i veprimtarisë së administratorit mosplotësimi i kërkesave të tij të përcaktuara nga ky ligj, si dhe mosplotësimi i kërkesave që pengojnë transferimin apo disponimin e pasurisë nga ana e administratorit.

Neni 7/12

(Shtuar me ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997)

Administratori i subjektit të kontrollit apo i personave të lidhur me të duhet të paraqesë pranë Këshillit të Ministrave, brenda afateve të caktuara prej tij, raporte mbi ecurinë e punës për ushtrimin e të drejtave dhe kompetencave të caktuara nga ky ligj.

Neni 8

Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet e nevojshme në zbatim të këtij ligji.

Neni 9

Ky ligj hyn në fuqi më datën 10.5.1997.

**Shpallur me dekretin nr.1791, datë 13.5.1997 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Sali Berisha**